

ИЗВЕШТАЈ О ОСНОВНИМ ПОКАЗАТЕЉИМА СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА у периоду од 2018. до 2022. године

* ОПШТИНА ВАРВАРИН *

УВОД

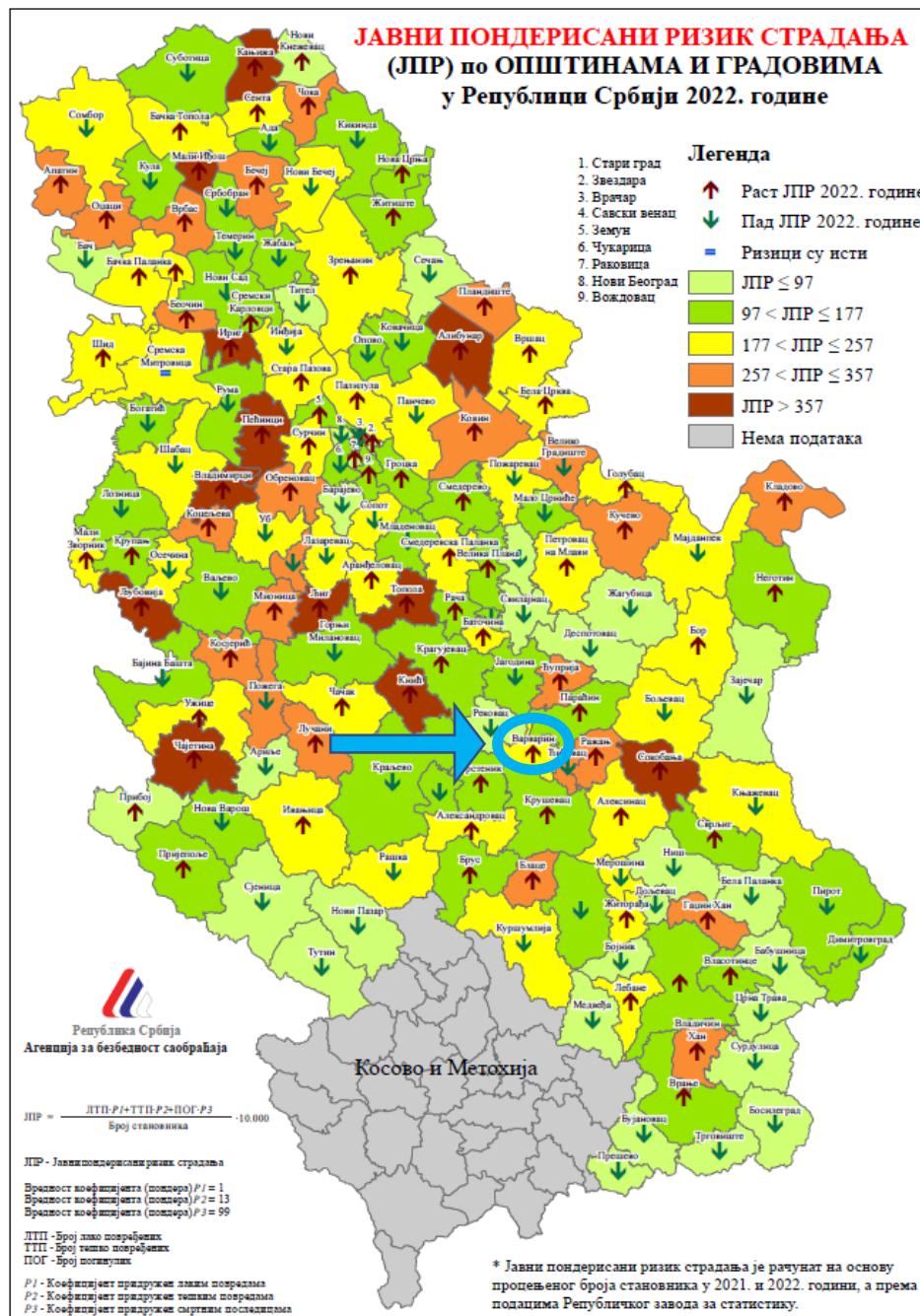
Праћење апсолутних показатеља безбедности саобраћаја (број и последице саобраћајних незгода) представља један од најчешће коришћених елемената за праћење стања безбедности саобраћаја на одређеном подручју, планирање мера и активности и праћење ефеката примењених мера. У складу са тим Агенција је извршила анализу стања безбедности саобраћаја за сваку локалну самоуправу (општину и град) појединачно и израдила Извештај са најважнијим чињеницама за сваку локалну самоуправу. Анализе су извршене на основу података о саобраћајним незгодама које су се додориле у периоду од 2018. до 2022. године и резултата истраживања индикатора безбедности саобраћаја у Републици Србији 2022. године.

Овај извештај садржи основне податке о стању безбедности саобраћаја на територији општине Варварин. У извештају се налазе подаци о тренду који је успостављен у претходном петогодишњем периоду (2018-2022. година), када су у питању број саобраћајних незгода (СН) и број погинулих (ПОГ) и повређених (ПОВ) лица у саобраћајним незгодама на територији општине Варварин. Извршена је анализа стања безбедности саобраћаја за различите категорије учесника у саобраћају, у односу на својство учешћа, категорију возила у којој су се налазили и старост учесника. За сваку од посматраних категорија учесника у саобраћају су приказани основни подаци о стању безбедности саобраћаја и околностима настанка саобраћајних незгода у којима су учествовали. У Извештају су приказане и вредности основних индикатора безбедности саобраћаја за територију општине Варварин.

Најважније чињенице и закључци произашли из ових анализа би требали да буду коришћени као смернице за идентификацију проблема страдања становништва у саобраћајним незгодама, за планирање других детаљнијих истраживања и будућих активности свих субјекта на територији општине, у циљу унапређења безбедности саобраћаја.

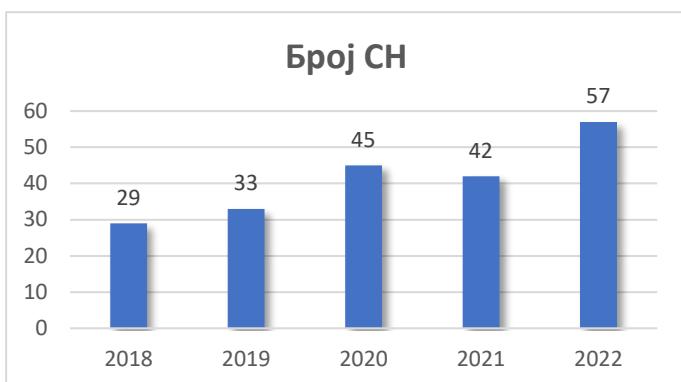
За спровођење детаљнијих анализа података о саобраћајним незгодама може се користити и јавно доступна апликација „**ИНТЕГРИСАНА БАЗА ПОДАТАКА О ОБЕЛЕЖЈИМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ**”, која је свим заинтересованим корисницима доступна преко интернет стране Агенције <http://www.abs.gov.rs/sr/analize-i-istrazivanja/baza-podataka> или директно преко линка <http://bazabs.abs.gov.rs/absPortal/>. Апликација је намењена свим субјектима, институцијама, предузећима и појединцима који су заинтересовани за податке о обележјима безбедности саобраћаја у Србији. Треба напоменути да апликација даје могућност за анализу података по локалним самоуправама (општинама и градовима), што може бити посебно значајно за рад локалних тела за координацију послова безбедности саобраћаја (савети и сл.).

1. КАРТА ЈАВНОГ ПОНДЕРИСАНОГ РИЗИКА СТРАДАЊА ПО ОПШТИНАМА И ГРАДОВИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 2022. ГОДИНЕ

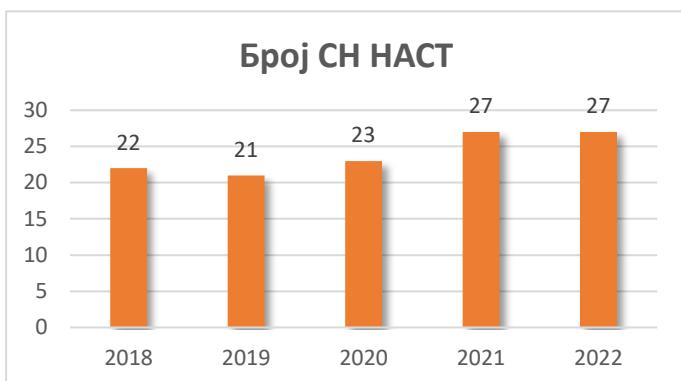

На карти изнад, приказане су вредности јавног пондерисаног ризика страдања становништва у друмском саобраћају, за 2022. годину, за сваку локалну самоуправу (општину и град) у Републици Србији. Јавни пондерисани ризик представља однос пондерисаног укупног броја настрадалих лица у саобраћајним незгодама (погинули, тешко повређени и лако повређени) током 2022. године и броја становника за сваку локалну самоуправу. Вредности јавног пондерисаног ризика су подељене у 5 класа. Јавни пондерисани ризик за општину Варварин припада класи **средње вредности ризика**, при чему је у 2022. години дошло до **раст** јавног пондерисаног ризика у односу на 2021. годину. Ова локална самоуправа је на **108. месту** од 161 локалне самоуправе у Републици Србији по вредности јавног пондерисаног ризика за 2022. годину.

2. ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА (2018-2022. ГОДИНА)

- Укупан број евидентираних саобраћајних незгода је **206**.

- Укупан број саобраћајних незгода са настрадалим (погинулим и повређеним) лицима је **120**.

- Укупан број погинулих лица у саобраћајним незгодама је **7**.

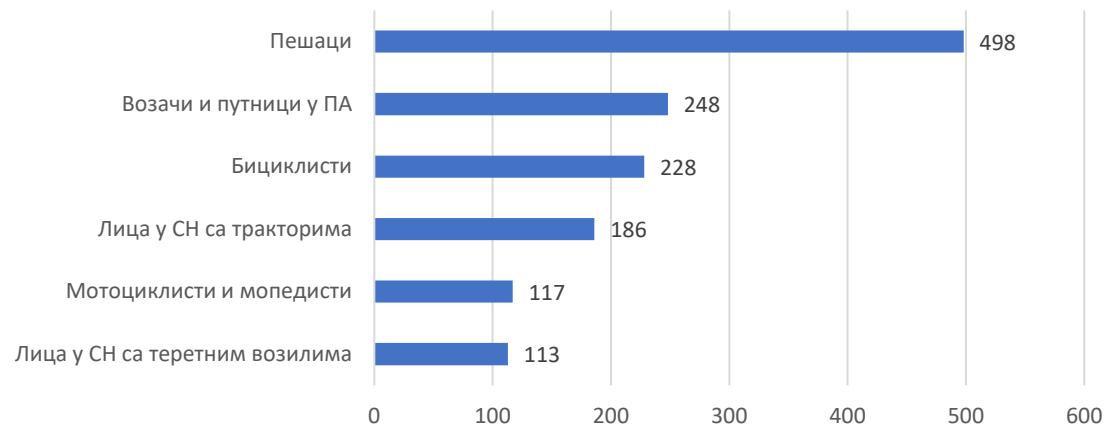

- Укупан број повређених лица у саобраћајним незгодама је **144**.

3. СТРУКТУРА НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА (2018-2022. година)

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА КАТЕГОРИЈУ ВОЗИЛА И СВОЈСТВО УЧЕШЋА

Пондерисани број настрадалих лица

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим пондерима (ПОГx99, ТТПx13 и ЛТПx1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да, у односу на категорију возила и својство учешћа настрадалих у саобраћајним незгодама, највише страдају **пешаци**.

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА СТАРОСТ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА

Пондерисани број настрадалих лица

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим пондерима (ПОГx99, ТТПx13 и ЛТПx1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да у саобраћајним незгодама највише страдају лица из **старосне групе 46-64 година**.

4. БЕЗБЕДНОСТ ПЕШАКА У САОБРАЋАЈУ (2018-2022. година)

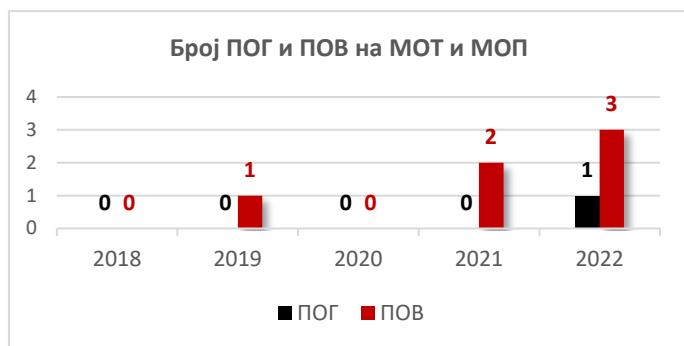
5. БЕЗБЕДНОСТ БИЦИКЛИСТА У САОБРАЋАЈУ (2018-2022. година)

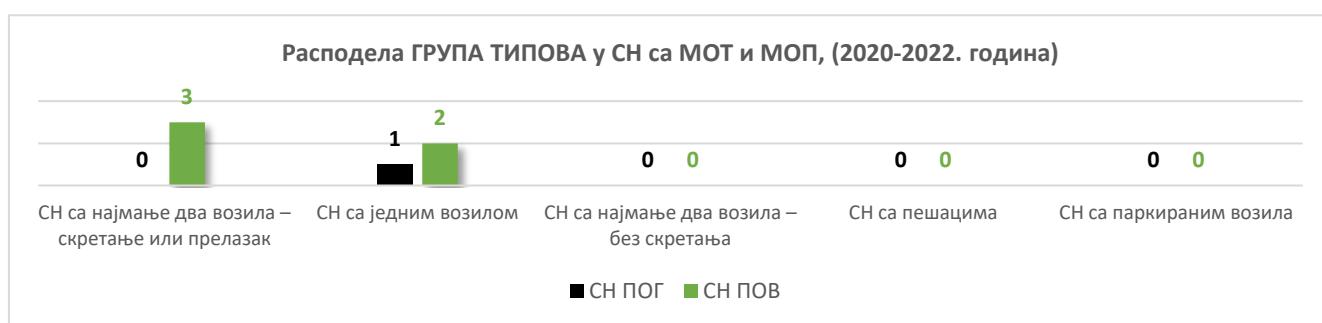
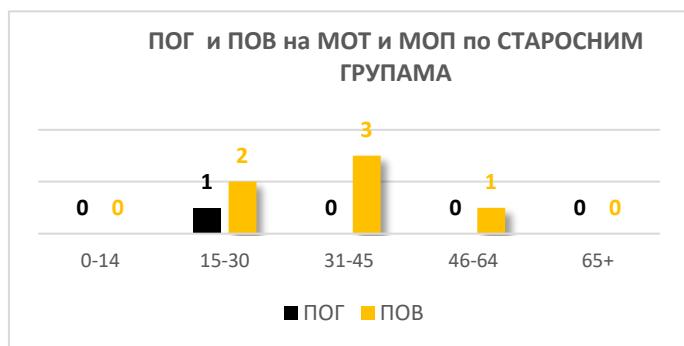
- Погинуо је један бициклист, што чини 14% погинулих лица у СН (у Србији бициклисти чине 9% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених бициклиста је 21, што чини 15% повређених лица у СН (у Србији бициклисти чине 7% свих повређених лица).
- Највише настрадалих бициклиста је међу лицима старости 65+ година.
- Бициклисти највише страдају у **августу** и **октобру**.
- У периоду од 2020. до 2022. године у СН са учешћем бициклиста најчешће су одабране групе типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак и СН са најмање два возила – без скретања.
- У периоду од 2020. до 2022. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са учешћем бициклиста је **Возач - непромишљене радње**.

6. БЕЗБЕДНОСТ МОТОЦИКЛИСТА И МОПЕДИСТА У САОБРАЋАЈУ (2018-2022. година)

- Погинуло је једно лица на моторизованим двоточкашима, што чини 14% погинулих лица у СН (у Србији моторизовани двоточкаши чине 10% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених лица на моторизованим двоточкашима је 6, што чини 4% повређених лица у СН (у Србији моторизовани двоточкаши чине 6% повређених лица у СН).
- Највише настрадалих лица на МОТ и МОП је међу лицима старости 15-30 и 31-45 година.
- Лица на МОТ и МОП највише страдају у јуну и јулу.
- У периоду од 2020. до 2022. године у СН са МОТ и МОП одабране су група типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак, СН са једним возилом.
- У периоду од 2020. до 2022. године најчешћа група утицајних фактора настанка саобраћајних незгода са учешћем МОТ и МОП је **Возач - непромишљене радње**.

7. БЕЗБЕДНОСТ ПУТНИЧКИХ АУТОМОБИЛА У САОБРАЋАЈУ (2018-2022. година)

8. БЕЗБЕДНОСТ ТРАКТОРИСТА У САОБРАЋАЈУ (2018-2022. година)

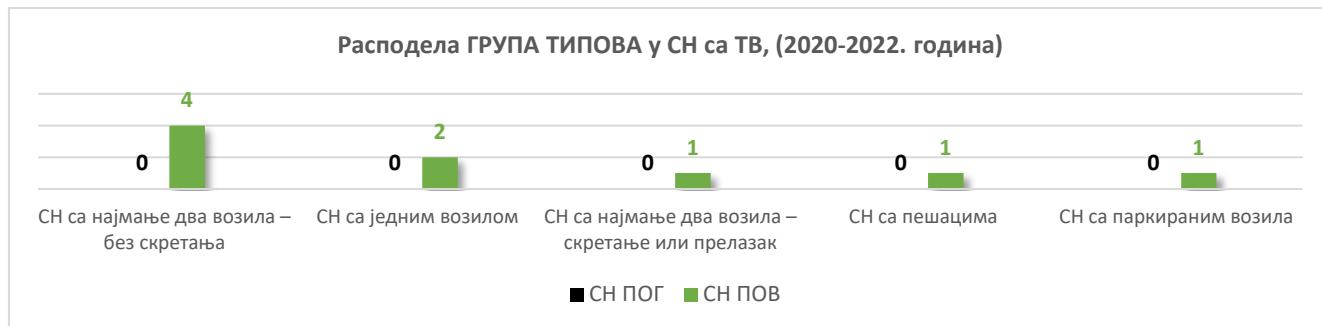
- Погинуло је једно лица у саобраћајној незгоди са учешћем трактора, што чини 14% погинулих лица у СН (у Србији лица у СН са тракторима чине 7% погинулих).
- Повређена лица у СН са тракторима чине 10% повређених лица у СН (у Србији лица у СН са тракторима чине 2% повређених).
- Највише настрадалих возача и путника на тракторима је међу лицима старости **46-64 година**.
- Највише настрадалих лица у СН са тракторима је у **августу и новембру**.
- У периоду од 2020. до 2022. године код СН са тракторима најчешће су одабране **групе типова СН са једним возилом и СН са најмање два возила – без скретања**.
- У периоду од 2020. до 2022. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка СН са настрадалим лицима са учешћем трактора је **Возач - непромишљене радње**.

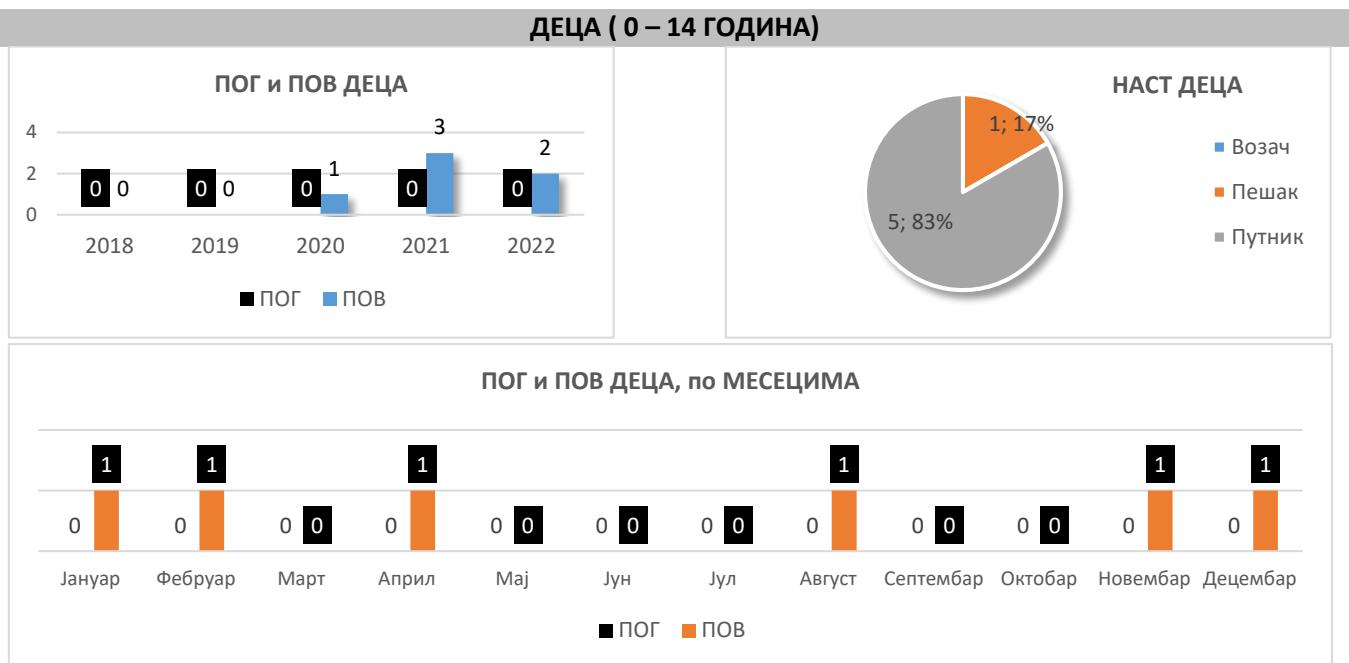
9. БЕЗБЕДНОСТ ТЕРЕТНИХ ВОЗИЛА У САОБРАЋАЈУ (2018-2022. година)

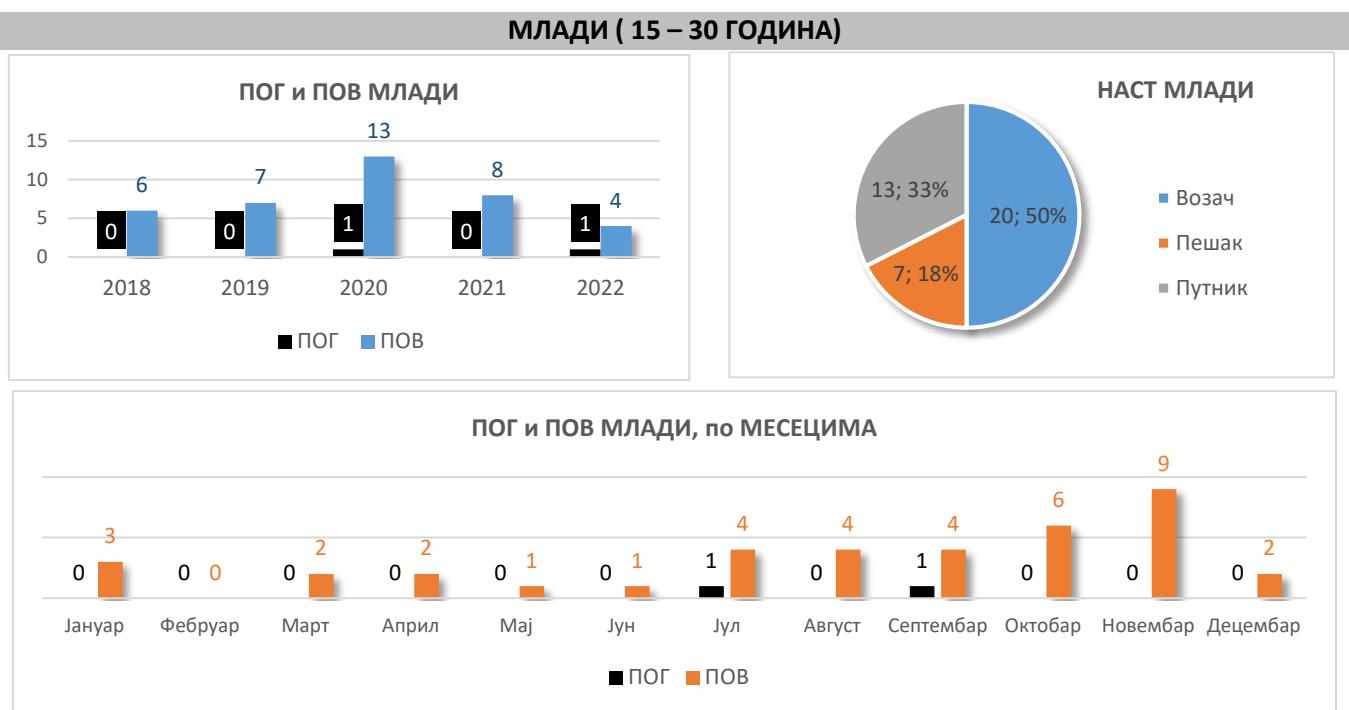
- Није било погинулих лица у СН са учешћем теретних возила у СН (у Србији лица у СН са теретним возилима чине 23% погинулих лица).
- Повређена лица у СН са теретним возилима чине 12% повређених лица у СН (у Србији лица у СН са теретним возилима чине 16% повређених).
- Највише настрадалих возача и путника у теретном возилу је међу лицима старости **46-64 година**.
- Највише настрадалих лица у СН са теретним возилима је у **новембру**.
- У периоду од 2020. до 2022. године код СН са теретним возилима најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – без скретања**.
- У периоду од 2020. до 2022. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка СН са настрадалим лицима са учешћем теретних возила је **Возач - непромишљене радње**.

10. БРОЈ ПОГИНУЛИХ И ПОВРЕЂЕНИХ ЛИЦА У ОДНОСУ НА СТАРОСТ УЧЕСНИКА (2018-2022. година)

- Број повређене деце у посматраном периоду је 6, а погинуле деце није било.
- Од укупног броја настрадале деце, деца путници чине 83% и деца пешаци 17%.
- Ниједан месец се не издваја по броју настрадале деце.

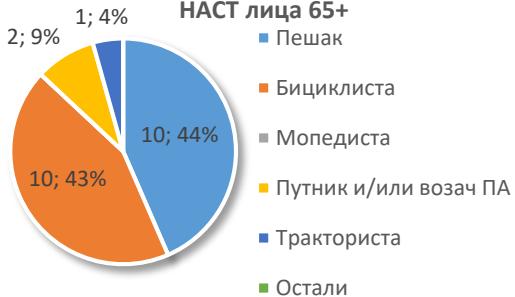
- Погинула два млада лица, односно 29% од укупно погинулих лица (у Србији млади чине 20% погинулих лица), док је 38 младих лица повређено, што чини 26% од укупно повређених лица (у Србији млади чине 31% повређених лица).
- Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству возача (50%).
- Млади највише страдају у новембру.

ЛИЦА СТАРИЈА ОД 65 ГОДИНА

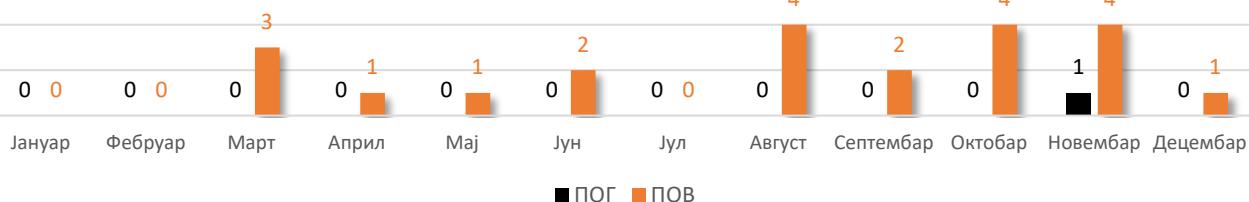
ПОГ и ПОВ ЛИЦА 65+

НАСТ лица 65+

ПОГ и ПОВ ЛИЦА 65+, по МЕСЕЦИМА

- Погинуло је једно лице старије од 65 година, што чини 14% од укупно погинулих лица (у Србији лица старија од 65 година чине 31% погинулих лица), док је 22 старијих лица повређено, што чини 15% од укупно повређених лица (у Србији она чине 12% повређених лица).
- Лица старија од 65 година у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **пешака, бициклисте** (43%).
- Старији највише страдају у **новембру**.

11. ИНДИКАТОРИ ПОНАШАЊА УЧЕСНИКА У САОБРАЋАЈУ ЗА 2022. ГОДИНУ, за територију општине Варварин

У Табели 1. су приказане вредности **најважнијих индикатора безбедности саобраћаја** у вези са понашањем учесника у саобраћају (употреба сигурносних појасева, дечијих заштитних система, заштитних кацига, мобилног телефона у току вожње и понашање пешака), измерених у 2022. години на територији општине Варварин. Све измерене вредности индикатора сврстане су у одговарајућу класу. Дефинисано је пет класа, којима су придружене боје: зелена, жута, наранџаста, црвена и црна. Зелена боја код сваког индикатора означава најбољу класу, док црна боја означава најлошију класу са аспекта безбедности саобраћаја.

Табела 1. Вредности свих индикатора за територију општине Варварин и Републику Србију (2022)

Индикатори	Индикатори	Насеље			Ван насеља			Укупно		
		ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ
Мобилни телефон	ПА*	97,7	55	96,5	96,3	100	96,7	97,0	77	96,6
	ТВ*	96,8	24	92,2	89,9	103	90,4	91,8	78	91,0
	БУС*	80,0	106	85,1	75,0	126	84,9	77,5	131	85,6
Сигурносни појас	Возачи ПА	77,0	128	84,0	76,2	145	86,9	76,6	142	86,3
	Сувозачи ПА	83,3	64	79,6	83,9	76	82,1	83,6	70	81,3
	Предње седиште ПА	79,5	116	82,3	79,2	133	85,0	79,3	131	84,3
	Задње седиште ПА	16,2	86	16,8	22,8	67	20,2	19,4	80	19,3
	Возачи ТВ	34,4	103	47,0	47,4	90	51,2	43,6	102	49,6
	Сувозачи ТВ	21,4	116	57,4	34,4	112	59,2	30,4	133	56,2
	Предње седиште ТВ	30,4	135	48,6	43,6	100	52,5	39,7	117	50,6
	Возачи БУС	0,0	116	20,9	25,0	77	28,8	12,5	117	26,2
	Сувозачи БУС	0,0	53	26,4	0,0	61	30,2	0,0	85	29,0
	Предње седиште БУС	0,0	117	21,4	23,8	86	28,9	11,9	121	26,5
Заштитни системи за децу	Дечије седиште*	61,8	111	68,3	76,7	60	70,6	68,8	95	71,0
	Сигурносни појас*	47,2	86	46,6	80,0	11	46,8	58,9	66	48,3
	Укупно – деца*	54,3	108	58,4	78,0	24	60,3	64,2	80	61,0
Заштитни системи – сви у ПА*		72,2	114	74,4	74,1	119	77,0	73,1	121	76,4
Заштитне кациге	Возачи мопеда	18,2	129	69,2	42,9	102	69,4	27,8	135	69,2
	Путници на мопедима	57,1	37	65,3	88,9	27	76,3	75,0	32	70,7
	Возачи и путници на мопедима	33,3	116	68,4	68,8	74	71,2	50,0	105	67,3
	Возачи мотоциклала	N/A	N/A	88,9	N/A	N/A	85,3	N/A	N/A	87,7
	Путници на мотоциклима	N/A	N/A	76,6	N/A	N/A	82,0	N/A	N/A	80,3
	Возача и путника на мотоциклима	N/A	N/A	87,3	N/A	N/A	84,9	N/A	N/A	86,8
	Мопедиста и мотоциклиста	33,3	142	76,1	68,8	106	77,3	50,0	136	76,1
Пешаци	Бициклисти	N/A	N/A	5,8	N/A	N/A	5,5	N/A	N/A	5,7
	% прелазака на "зелено" светло*	N/A	N/A	83,9	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	83,9
	% прелазака на ОПП*	60,6	122	69,4	N/A	N/A	N/A	60,6	122	69,4
	% исправних прелазака*	60,6	129	75,0	N/A	N/A	N/A	60,6	129	75,0
	% исправних прелазака деце*	70,0	113	76,1	N/A	N/A	N/A	70,0	113	76,1
% прелазака без ометања*		93,4	124	95,1	N/A	N/A	N/A	93,4	124	95,1

Легенда:

Ранг – позиција посматране локалне самоуправе у односу на остале локалне самоуправе на подручју Републике Србије према конкретном индикатору.

* – индикатори који се први пут мере или се први пут посматрају „позитивистички“.

ЛС – локална самоуправа

СРБ – Република Србија

ПА – путнички аутомобил

ТВ – теретна возила

БУС – аутобус

ОПП – обележени пешачки прелаз

N/A – подаци/ранг не постоје или нису доступни

Сагледавајући вредности индикатора безбедности саобраћаја за посматрану локалну самоуправу и поредећи их са резултатима за Републику Србију, као и са циљевима стратегије безбедности саобраћаја, кључни **проблеми безбедности саобраћаја** којима треба посветити пажњу на територији локалне самоуправе су:

- **Коришћење мобилног телефона.** На територији посматране ЛС, индикатор коришћења мобилног телефона у путничким аутомобилима током вожње је бољи од републичког просека, али спада у категорији средњих вредности.
- **Употреба сигурносног појаса на предњем седишту.** Вредност овог индикатора је испод републичког просека и спада у категорији ниских вредности. Вредност овог индикатора се није значајно мењала претходних година.
- **Употреба сигурносног појаса на задњем седишту.** Иако је посматрана ЛС на нивоу републичког просека по овом индикатору, вредност овог индикатора је веома ниска и износи свега 19,4%.
- **Коришћење заштитних система за децу.** Иако на нивоу републичког просека, вредност овог индикатора спада у категорију веома ниских вредности индикатора.
- **Понашање пешака.** Вредности свих посматраних индикатора који анализирају понашање пешака припадају категорији веома ниских вредности.

12. НАЈВАЖНИЈЕ ЧИЊЕНИЦЕ О СТАЊУ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА на територији општине Варварин, У ПЕРИОДУ ОД 2018. до 2022. ГОДИНЕ

- Догодило се укупно 206 саобраћајних незгода, од којих је 120 саобраћајних незгода са настрадалим лицима.
- У саобраћајним незгодама погинуло је 7 лица, док је теже и лакше повређено 144 лица.
- Није успостављен опадајући тренд броја погинулих и повређених лица.
- Погинула су 4 пешака, што чини 57% од укупног броја погинулих лица у СН.
- Погинуо је један бициклиста, што чини 14% од укупног броја погинулих лица у СН.
- Погинуло је једно лица на моторизованим двоточкашима, што чини 14% од укупног броја погинулих лица у СН.
- Није било погинулих лица у ПА у СН.
- У саобраћајним незгодама где је један од учесника био трактор, погинуло је једно лице, што чини 14% од укупног броја погинулих лица.
- У саобраћајним незгодама где је један од учесника било теретно возило, није било погинулих лица.
- У посматраном периоду повређено је 6-оро деце у саобраћајним незгодама, а погинуле деце није било. Деца су највише страдала у својству путника (83%).
- У саобраћајним незгодама погинуло је двоје младих. Млади чине 29% од укупног броја погинулих лица у саобраћајним незгодама. Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству возача (50%).
- У саобраћајним незгодама погинуло је једно лица старије од 65 година, што чини 14% од укупног броја погинулих лица. Лица старија од 65 година у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству пешака и бициклисте (43%).
- Највећи број саобраћајних незгода са настрадалим лицима припада групи типова саобраћајних незгода „СН са једним возилом“.
- Највише настрадалих лица у саобраћајним незгодама било је у октобру.

Агенција за безбедност саобраћаја

Бранко Стаматовић, в.д. директора

Приредили

Светлана Миљуш

Бојана Мильковић

Младен Ковач

Ивана Панић

Контакт подаци

+381 11 3117 298

istratzivanja@abs.gov.rs

Извештај о основним показатељима стања безбедности саобраћаја је припремљен на основу података о саобраћајним незгодама и њиховим последицама на територији локалне самоуправе, који су доступни у оквиру Интегрисане базе података о обележјима безбедности саобраћаја у Републици Србији, као и на основу других доступних података чији извори су наведених у прегледном извештају. Подаци из Интегрисане базе података о обележјима безбедности саобраћаја су јавно доступни кроз WEB GIS апликацију, на адреси <http://bazabs.abs.gov.rs/absPortal/>.

Податке о саобраћајним незгодама и последицама који су доступни у Интегрисаној бази података о обележјима безбедности саобраћаја у Републици Србији, Агенција за безбедност саобраћаја добија од Министарства унутрашњих послова Републике Србије.